

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2023/435

z dnia 27 lutego 2023 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2021/241 w odniesieniu do rozdziałów REPowerEU w planach odbudowy i zwiększania odporności oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1303/2013, (UE) 2021/1060 i (UE) 2021/1755 oraz dyrektywy 2003/87/WE

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 175 akapit trzeci, art. 177 akapit pierwszy, art. 192 ust. 1, art. 194 ust. 2 i art. 322 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

uwzględniając opinię Trybunału Obrachunkowego ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Od czasu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 ⁽⁴⁾ ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (zwany dalej „Instrumentem”) bezprecedensowe wydarzenia geopolityczne wywołane rosyjską wojną napastniczą przeciw Ukrainie oraz spowodowane nimi bezpośrednie i pośrednie pogorszenie skutków kryzysu związanego z COVID-19 wywarły znaczący wpływ na społeczeństwo i gospodarkę Unii, na jej ludność oraz jej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną. W szczególności widać teraz wyraźniej niż kiedykolwiek, że do pomyślnej, zrównoważonej i sprzyjającej włączeniu społecznemu odbudowy po kryzysie związanym z COVID-19 niezbędne jest bezpieczeństwo energetyczne i niezależność energetyczna Unii, gdyż są one również głównymi czynnikami wzmocnienia odporności unijnej gospodarki.
- (2) Ze względu na bezpośrednie powiązania między trwałą odbudową, wzmocnieniem odporności i bezpieczeństwem energetycznego Unii, zmniejszaniem jej zależności od paliw kopalnych, w szczególności pochodzących z Rosji, oraz rolą Unii w sprawiedliwej i sprzyjającej włączeniu społecznemu transformacji, Instrument jest dobrze dopasowany, aby stać się częścią unijnej reakcji na te pojawiające się wyzwania. Powyższe ma zastosowanie również świetle unijnych przepisów dotyczących klimatu i środowiska oraz unijnych zobowiązań międzynarodowych, w szczególności porozumienia paryskiego przyjętego na mocy Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. C 486 z 21.12.2022, s. 185.

⁽²⁾ Dz.U. C 333 z 1.9.2022, s. 5.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 14 lutego 2023 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 21 lutego 2023 r.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 282 z 19.10.2016, s. 4.

- (3) W Deklaracji wersalskiej z dnia 10 i 11 marca 2022 r. szefowie państw i rządów wezwali Komisję, aby do końca maja 2022 r. przedstawiła plan REPowerEU dotyczący stopniowego redukowania zależności Unii od przywozu rosyjskich paliw kopalnych, co następnie powtórzyła Rada Europejska w swoich konkluzjach z dnia 24 i 25 marca 2022 r. Do zredukowania tej zależności powinno dojść na długo przed 2030 r., w sposób spójny z Europejskim Zielonym Ładem, określonym w komunikacie Komisji z dnia 11 grudnia 2019 r. i z celami klimatycznymi na lata 2030 i 2050 zapisanymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 ⁽⁶⁾.
- (4) Należy zwiększyć zdolność Instrumentu do wspierania reform i inwestycji ukierunkowanych na dywersyfikację dostaw energii, w szczególności paliw kopalnych, a także do zwiększenia odporności, bezpieczeństwa i zrównoważoności systemu energetycznego Unii, przyczyniając się tym do przystępności cenowej energii i wzmacniając strategiczną autonomię Unii i jej gospodarkę otwartą. Aby osiągnąć te cele, Unia powinna zwiększyć efektywność energetyczną oraz niezawodność i odporność sieci przesyłowych i dystrybucyjnych, promować elastyczność systemu, minimalizować ograniczenia przesyłowe, w tym poprzez zwiększenie zdolności sieciowej i zdolności magazynowania energii elektrycznej, promować cyfryzację oraz zapewnić odporne łańcuchy dostaw, cyberbezpieczeństwo oraz ochronę i przystosowanie się do zmiany klimatu w odniesieniu do całej infrastruktury, przy jednoczesnym zmniejszeniu strategicznych zależności energetycznych.
- (5) Aby zapewnić jak najlepszą komplementarność, zgodność i spójność polityk i działań podejmowanych przez Unię i państwa członkowskie w celu zwiększenia niezależności, bezpieczeństwa i zrównoważoności dostaw energii w Unii, te reformy i inwestycje związane z energią powinny być określane w ramach specjalnego rozdziału planów odbudowy i zwiększania odporności – „rozdziału REPowerEU”.
- (6) Skuteczne przejście na zieloną energię i szybkie zmniejszenie zależności od energii z paliw kopalnych w sposób sprzyjający włączeniu społecznemu wymagają działań mających na celu poprawę efektywności energetycznej i oszczędności energii w budynkach i powiązanej krytycznej infrastrukturze energetycznej oraz szybsze obniżenie emisyjności przemysłu. Konieczne jest szybkie zwiększenie inwestycji na rzecz działań w zakresie efektywności energetycznej, takich jak upowszechnianie zrównoważonych i wydajnych rozwiązań w zakresie ogrzewania i chłodzenia, które stanowią skuteczny sposób sprostania niektórym z najpilniejszych wyzwań związanych z dostawami energii i jej kosztami. W związku z tym należy również udzielać wsparcia na rzecz reform i inwestycji zwiększających efektywność energetyczną, obniżających emisyjność przemysłu, w tym poprzez wykorzystanie paliw niskoemisyjnych, takich jak wodór niskoemisyjny, i poprzez upowszechnianie korzystania z wodoru odnawialnego i innych paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego oraz na rzecz reform i inwestycji zwiększających oszczędności energii w gospodarkach państw członkowskich zgodnie z celami Unii w zakresie energii i klimatu oraz z ramami prawnymi. Komisja powinna w szczególności zachęcać państwa członkowskie, by w swoich rozdziałach REPowerEU uwzględniły działania wspierające obniżanie emisyjności przemysłu.
- (7) Stopniowe odejście od zależności od przywozu rosyjskich paliw kopalnych ma doprowadzić do zmniejszenia ogólnej zależności energetycznej Unii. Rozdziały REPowerEU powinny przyczynić się do zwiększenia i wzmocnienia strategicznej autonomii Unii, bez nadmiernego zwiększania jej zależności od przywozu surowców z państw trzecich.
- (8) Przygotowując plany odbudowy i zwiększania odporności, a także rozdziały REPowerEU, państwa członkowskie powinny koordynować swoje polityki gospodarcze w taki sposób, aby osiągnąć cele w zakresie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej określone w art. 174 Traktatu, mając na celu zmniejszenie dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów oraz zacoferania regionów najmniej uprzywilejowanych, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów oddalonych, peryferyjnych i odizolowanych oraz wysp, które już doświadczają dodatkowych ograniczeń.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 („Europejskie prawo o klimacie”) (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).

- (9) Aby reakcja Unii była jak najszerza, należy zobowiązać wszystkie państwa członkowskie, które będą przedkładać – po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia – plany odbudowy i zwiększania odporności zawierające wniosek o wykorzystanie finansowania dodatkowego w formie pożyczek lub, zgodnie z nowymi przepisami, które zostaną ustanowione na mocy niniejszego rozporządzenia zmieniającego, ze sprzedaży na aukcji uprawnień w ramach systemu handlu emisjami zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (7) lub z transferów z pobrexitowej rezerwy dostosowawczej ustanowionej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1755 (8) do zawarcia w swoich planach odbudowy i zwiększania odporności rozdziału REPowerEU. Zgodnie z istniejącą możliwością przedłożenia na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/241 projektu planu odbudowy i zwiększania odporności oraz aby zapewnić odpowiednie przygotowanie rozdziałów REPowerEU, państwa członkowskie mogą przedłożyć projekt rozdziału REPowerEU przed przedłożeniem zmienionego planu odbudowy i zwiększania odporności. Należy unikać zbędnych obciążeń administracyjnych.
- (10) Rozdziały REPowerEU powinny obejmować nowe reformy i inwestycje rozpoczynające się od dnia 1 lutego 2022 r., które przyczyniają się do realizacji celów REPowerEU i przeciwdziałania kryzysowi spowodowanemu ostatnimi wydarzeniami geopolitycznymi. Jednak działania uwzględnione w przyjętej już decyzji wykonawczej Rady przyczyniające się do realizacji celów REPowerEU mogą zostać włączone do rozdziału REPowerEU, jeżeli – po aktualizacji maksymalnego wkładu finansowego – danego państwa członkowskiego będzie dotyczyło zmniejszenie jego maksymalnego wkładu finansowego. W takim przypadku, państwo członkowskie powinno mieć możliwość włączenia takich działań do swojego rozdziału REPowerEU do kwoty szacowanych kosztów równej zmniejszeniu maksymalnego wkładu finansowego.
- (11) Państwo członkowskie powinno mieć możliwość włączenia do swojego rozdziału REPowerEU części działań o zwiększonej skali zawartych w przyjętej już decyzji wykonawczej Rady wraz z odpowiadającymi im kamieniami milowymi i wartościami docelowymi. Takie zwiększenie powinno doprowadzić do znacznej poprawy poziomu ambicji poszczególnych działań, odzwierciedlonego w koncepcji lub poziomie odpowiednich kamieni milowych i wartości docelowych, przy jednoczesnym wykorzystaniu działań zawartych w przyjętej już decyzji wykonawczej Rady.
- (12) Państwo członkowskie powinno przedłożyć swój rozdział REPowerEU w formie addendum do swojego planu odbudowy i zwiększania odporności. Rozdział REPowerEU powinien zawierać wyjaśnienie tego, w jaki sposób zawarte w nim działania są spójne z dążeniem danego państwa członkowskiego do realizacji celów REPowerEU, z uwzględnieniem działań zawartych w przyjętej już decyzji wykonawczej Rady, a także wyjaśnienie ogólnego wkładu w osiąganie celów REPowerEU wnoszonego przez te działania oraz inne finansowane ze środków krajowych i finansowanych przez Unie działania uzupełniające lub towarzyszące.
- (13) Rozdziały REPowerEU powinny między innymi przyczynić się do zwiększenia udziału energii ze źródeł zrównoważonych i odnawialnych w koszyku energetycznym oraz do rozwiązania problemu wąskich gardeł w infrastrukturze energetycznej. Reformy i inwestycje zawarte w rozdziałach REPowerEU dotyczące infrastruktury gazu ziemnego i mające na celu dywersyfikację dostaw z wykluczeniem Rosji powinny opierać się na obecnych potrzebach – określonych w ramach oceny przeprowadzonej i zatwierdzonej przez europejską sieć operatorów systemów przesyłowych gazu, ustanowioną w duchu solidarności na rzecz bezpieczeństwa dostaw energii – oraz uwzględnić strategiczne potrzeby energetyczne zainteresowanych państw członkowskich oraz wzmocnione środki gotowości, w tym w zakresie magazynowania energii, wprowadzone w celu dostosowania się do nowych zagrożeń geopolitycznych, bez podważania długoterminowego wkładu na rzecz zielonej transformacji.
- (14) Należy wprowadzić odpowiednie dodatkowe kryterium oceny, które będzie podstawą przeprowadzanej przez Komisję oceny reform i inwestycji uwzględnionych w rozdziałach REPowerEU i które zapewni, aby te reformy i inwestycje były odpowiednie do osiągnięcia celów szczegółowych REPowerEU. Aby dany plan odbudowy i zwiększania odporności został przez Komisję oceniony pozytywnie, powinien uzyskać rating A na podstawie tego nowego kryterium oceny.

(7) Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32).

(8) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1755 z dnia 6 października 2021 r. ustanawiające pobrexitową rezerwę dostosowawczą (Dz.U. L 357 z 8.10.2021, s. 1).

- (15) Same inwestycje w infrastrukturę i technologie nie wystarczą, aby zapewnić zmniejszenie zależności od paliw kopalnych z uwagi na istniejące niedobory w zakresie siły roboczej i umiejętności. W tym kontekście jest już możliwe przeznaczenie zasobów na zmianę i podnoszenie kwalifikacji pracowników, na lepsze wyposażenie ich w umiejętności ekologiczne, a także na badania i rozwój innowacyjnych rozwiązań związanych z zieloną transformacją. Zachęca się państwa członkowskie do dalszych inwestycji w zmianę i podnoszenie kwalifikacji, w szczególności w odniesieniu do umiejętności ekologicznych i powiązanych umiejętności i technologii cyfrowych, tak by zapewnić, aby w trakcie zielonej transformacji nikt nie został pominięty. W przypadku gdy państwo członkowskie umieści w swoim rozdziale REPowerEU działania w zakresie zmiany i podnoszenia kwalifikacji osób, Komisja powinna rozważyć, czy takie działania w znaczący sposób przyczyniają się do wspierania przekwalifikowywania się siły roboczej ukierunkowanego na umiejętności ekologiczne i powiązane umiejętności cyfrowe.
- (16) W świetle gospodarczych i społecznych skutków obecnego kryzysu energetycznego, gdy utrzymujące się wysokie i zmienne ceny energii jeszcze pogłębiają skutki kryzysu związanego z COVID-19 poprzez dalsze zwiększanie obciążenia finansowego odczuwanego przez konsumentów, w szczególności przez osoby w najtrudniejszej sytuacji, w tym gospodarstwa domowe o niskich dochodach, oraz przedsiębiorstwa znajdujące się w trudnej sytuacji, w tym przez mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa, oraz w uznaniu dla zasad Europejskiego filaru praw socjalnych, powinna istnieć możliwość ujęcia w rozdziałach REPowerEU działań mających na celu strukturalne wspieranie rozwiązywania problemu ubóstwa energetycznego w drodze długotrwałych reform i inwestycji. Reformy i inwestycje mające na celu przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu powinny zapewnić wyższy poziom wsparcia finansowego dla systemów efektywności energetycznej, w tym za pośrednictwem specjalnych instrumentów finansowych, polityk i systemów na rzecz czystej energii mających na celu zmniejszenie zapotrzebowania na energię dla tych gospodarstw domowych i przedsiębiorstw, w tym mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw borykających się z poważnymi trudnościami ze względu na wysokie rachunki za energię.
- (17) Działania podejmowane przez państwa członkowskie w zakresie ograniczania zapotrzebowania na energię powinny zachęcać do inwestycji na rzecz oszczędności energii.
- (18) Stosowanie nowych uregulowań dotyczących rozdziałów REPowerEU powinno pozostawać bez uszczerbku dla pozostałych wymogów prawnych określonych w rozporządzeniu (UE) 2021/241, o ile nie przewidziano inaczej.
- (19) Plan odbudowy i zwiększania odporności, w tym rozdział REPowerEU, powinien przyczyniać się do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom lub znacznej części wyzwań wskazanych w odpowiednich zaleceniach dla poszczególnych krajów, w tym w zaleceniach dla poszczególnych krajów, które zostały przyjęte w ramach cyklu europejskiego semestru 2022 i które odnoszą się między innymi do wyzwań w zakresie energii, przed którymi stoją państwa członkowskie.
- (20) Skuteczne przejście na zieloną energię i zmniejszenie zależności energetycznej wymaga znacznych inwestycji cyfrowych. W świetle rozporządzenia (UE) 2021/241 państwa członkowskie powinny wyjaśnić, w jaki sposób działania przewidziane w planie odbudowy i zwiększania odporności, w tym działania zawarte w rozdziale REPowerEU, mają przyczynić się do realizacji transformacji cyfrowej oraz do sprostania związanym z tym wyzwaniom oraz czy stanowią one kwotę wkładu w osiągnięcie celu cyfrowego w oparciu o metodykę znakowania cyfrowego. Z uwagi na fakt, że wyzwania w zakresie energii, przed którymi stoi Unia, są teraz pilniejsze i ważniejsze niż kiedykolwiek wcześniej, reformy i inwestycje uwzględnionych w rozdziale REPowerEU nie powinno się jednak uwzględniać przy obliczaniu – do celów stosowania wymogu dotyczącego celu cyfrowego określonego w rozporządzeniu (UE) 2021/241 – łącznej alokacji w ramach planu. Niemniej jednak państwa członkowskie powinny starać się w jak największym stopniu włączyć do rozdziałów REPowerEU działania, które będą przyczyniały się do osiągnięcia celu cyfrowego w oparciu o metodykę znakowania cyfrowego.

- (21) Do głównych przeszkód we wprowadzaniu energii ze źródeł odnawialnych należą długotrwałe procedury administracyjne. Do barier tych należy zaliczyć złożoność mających zastosowanie przepisów dotyczących wyboru lokalizacji i zezwoleń administracyjnych na projekty, złożoność i czas trwania oceny oddziaływania tych projektów na środowisko, kwestie związane z przyłączeniem do sieci oraz ograniczenia kadrowe organów wydających zezwolenia lub operatorów sieci. Aby zapewnić osiągnięcie przez Unię jej celów w zakresie energii i klimatu, konieczne jest dalsze uproszczenie i przyspieszenie administracyjnych procesów udzielania zezwoleń dotyczących energii odnawialnej i powiązanej infrastruktury sieci energetycznej. W ramach europejskiego semestru 2022 sformułowano zalecenia dla państw członkowskich, aby przyspieszyć rozpoczęcie stosowania energii ze źródeł odnawialnych. Jak zapowiedziano w komunikacie Komisji z dnia 18 maja 2022 r. zatytułowanym „Plan REPowerEU”, Komisja zaproponowała zmianę dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001⁽⁹⁾ w sprawie energii ze źródeł odnawialnych, aby ustanowić szybszą procedurę wydawania zezwoleń w odniesieniu do energii odnawialnej. Ponadto rozporządzenie Rady (UE) 2022/2577⁽¹⁰⁾, które ustanawia ramy służące przyspieszeniu wdrażania rozwiązań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, wprowadziło tymczasowe przepisy w sytuacji nadzwyczajnej.
- (22) Zgodnie z art. 18 ust. 4 lit. q) rozporządzenia (UE) 2021/241 państwa członkowskie powinny przedstawić podsumowanie procesu konsultacji przeprowadzonych zgodnie z krajowymi uregulowaniami z władzami lokalnymi i regionalnymi, partnerami społecznymi oraz z innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, których dotyczy realizacja planów odbudowy i zwiększania odporności. Konsultacje te powinny zostać uzupełnione, tak by uwzględnić reformy i inwestycje, które mają zostać umieszczone w ewentualnym rozdziale REPowerEU, w sposób dający zainteresowanym stronom wystarczająco dużo czasu na reakcję, a jednocześnie zapewniający szybkie sfinalizowanie rozdziału REPowerEU przez dane państwo członkowskie. W zaktualizowanym podsumowaniu należy określić, z jakimi zainteresowanymi stronami konsultowano się, wyjaśnić wyniki konsultacji uzupełniających oraz opisać, w jaki sposób uwagi otrzymane od zainteresowanych stron zostały odzwierciedlone w rozdziałach REPowerEU.
- (23) Stosowanie zasady „nie czyni poważnych szkód” w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852⁽¹¹⁾ (zwanej dalej „zasadą „nie czyni poważnych szkód””) jest niezbędne, aby zapewnić zrównoważoną realizację reform i inwestycji wprowadzanych w ramach odbudowy po kryzysie związanym z COVID-19. Zasadę tę należy więc nadal stosować wobec reform i inwestycji wspieranych w ramach Instrumentu, z jednym ukierunkowanym wyłączeniem, aby zabezpieczyć najpilniejsze kwestie dotyczące bezpieczeństwa energetycznego Unii. Z uwagi na cel, jakim jest dywersyfikacja dostaw z wykluczeniem dostawców z Rosji, do wsparcia finansowego w ramach Instrumentu powinny kwalifikować się określone w rozdziałach REPowerEU reformy i inwestycje, które są konieczne z punktu widzenia poprawy infrastruktury i instalacji energetycznych do zaspokojenia najpilniejszych potrzeb w zakresie bezpieczeństwa dostaw gazu ziemnego, nawet jeśli nie są one zgodne z zasadą „nie czyni poważnych szkód”. Co do zasady infrastruktura naftowa i instalacje naftowe są wyłączone z rozdziału REPowerEU. W drodze odstępstwa państwo członkowskie, które ze względu na jego szczególną zależność od ropy naftowej i położenie geograficzne zostało do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego objęte nadzwyczajnym tymczasowym odstępstwem określonym w art. 3m ust. 4 rozporządzenia Rady (UE) nr 833/2014⁽¹²⁾, powinno mieć możliwość włączenia do rozdziału REPowerEU infrastruktury naftowej i instalacji naftowych niezbędnych do zaspokojenia najpilniejszych potrzeb w zakresie bezpieczeństwa dostaw.

Komisja powinna ocenić, czy działania, które mają zaspokoić najpilniejsze potrzeby w zakresie bezpieczeństwa dostaw energii, kwalifikują się do odstępstwa od zasady „nie czyni poważnych szkód”. Do celów tej oceny Komisja powinna poza innymi warunkami przeanalizować ryzyko uzależnienia od jednego dostawcy oraz niedostępność czystszych, wykonalnych pod względem technologicznym i ekonomicznym alternatyw, które mogłyby zostać wdrożone w porównywalnym terminie. Taka ocena powinna być proporcjonalna i uwzględniać pilny potrzebę osiągnięcia celów REPowerEU. W przypadku wątpliwości Komisja powinna mieć możliwość zwrócenia się do państw członkowskich, by dostarczyły odpowiednie informacje do uzasadnienia oceny. Ocena czystszych alternatyw powinna być przeprowadzana w rozsądnych granicach.

⁽⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2022/2577 z dnia 22 grudnia 2022 r. ustanawiające ramy służące przyspieszeniu wdrażania rozwiązań w zakresie energii odnawialnej (Dz.U. L 335 z 29.12.2022, s. 36).

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13).

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczące środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie (Dz.U. L 229 z 31.7.2014, s. 1).

- (24) Wszystkie działania przewidziane w planach odbudowy i zwiększania odporności powinny być przyjmowane zgodnie z mającym zastosowanie unijnym i krajowym dorobkiem prawnym w dziedzinie środowiska, w szczególności w odniesieniu do oceny oddziaływania na środowisko i ochrony przyrody. W przypadku działań objętych odstępstwem od zasady „nie czyni poważnych szkód” państwa członkowskie powinny podjąć – tam, gdzie jest to wykonalne – zadowalające wysiłki w celu ograniczenia potencjalnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852 oraz w celu złagodzenia szkody za pomocą innych działań, w tym działań określonych w rozdziałach REPowerEU.
- (25) Rozdziały REPowerEU powinny być spójne z krajowymi planami w dziedzinie energii i klimatu państw członkowskich oraz z unijnymi celami klimatycznymi określonymi w rozporządzeniu (UE) 2021/1119.
- (26) Odzwierciedlając fakt, że Europejski Zielony Ład jest strategią Europy na rzecz zrównoważonego wzrostu gospodarczego i odzwierciedlając znaczenie przeciwdziałania zmianom klimatu zgodnie z zobowiązaniami Unii na rzecz realizacji porozumienia paryskiego i celów Organizacji Narodów Zjednoczonych dotyczących zrównoważonego rozwoju, Instrument ma przyczynić się do uwzględnienia działań w dziedzinie klimatu i zrównoważenia środowiskowego oraz do osiągnięcia celu ogólnego, w ramach którego poziom wydatków na realizację celów klimatycznych w budżecie Unii ma osiągnąć 30 %. W tym celu działania wspierane w ramach Instrumentu i uwzględnione w planach odbudowy i zwiększania odporności państw członkowskich powinny przyczynić się do zielonej transformacji, w tym do różnorodności biologicznej, lub do sprostania związanym z nią wyzwaniom, oraz powinny odpowiadać kwocie wynoszącej co najmniej 37 % łącznej alokacji w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności, oraz odpowiadać co najmniej 37 % łącznych szacunkowych kosztów działań uwzględnionych w rozdziale REPowerEU, w oparciu o metodykę monitorowania wydatków na cele związane z klimatem określoną w załączniku VI do rozporządzenia (UE) 2021/241. Metodyka ta powinna być stosowana odpowiednio do działań, których nie można bezpośrednio przypisać do dziedzin interwencji wymienionych w tym załączniku. Jeżeli dane państwo członkowskie i Komisja tak uzgodnią, powinno być możliwe zwiększenie współczynników wsparcia celów klimatycznych do 40 % lub 100 % w przypadku poszczególnych inwestycji, zgodnie z wyjaśnieniami w planie odbudowy i zwiększania odporności, aby uwzględnić towarzyszące im reformy, które w wiarygodny sposób zwiększają ich wpływ na realizację celów klimatycznych. W tym celu powinno być możliwe zwiększenie współczynników wsparcia celów klimatycznych do całkowitej kwoty 3 % alokacji przewidzianej w planie odbudowy i zwiększania odporności na poszczególne inwestycje. Instrument powinien wspierać działania, które są w pełni zgodne z unijnymi normami i priorytetami w zakresie klimatu i środowiska i zasadą „nie czyni poważnych szkód”.
- (27) Państwa członkowskie powinny, w stosownych przypadkach, umieścić w rozdziałach REPowerEU działania mające wymiar lub skutek transgraniczny lub wielokrajowy zidentyfikowane w najnowszej ocenie potrzeb przeprowadzonej przez Komisję, przyczyniające się m.in. do generowania europejskiej wartości dodanej. Należy również uwzględnić, że działania realizowane w jednym państwie członkowskim mogą wywoływać efekt rozlania w innych państwach członkowskich. Komisja powinna możliwie jak najwcześniej ułatwiać współpracę między państwami członkowskimi w celu opracowania działań o wymiarze lub skutku transgranicznym lub wielokrajowym, które to działania mają zostać włączone do rozdziałów REPowerEU. Państwa członkowskie powinny dążyć do zapewnienia, aby działania te odpowiadały kwocie w wysokości co najmniej 30 % szacunkowych kosztów działań uwzględnionych w rozdziale REPowerEU. Oprócz działań o wymiarze lub skutku transgranicznym lub wielokrajowym, działaniami na poziomie krajowym, które powinny być uznawane za mające wymiar lub skutek transgraniczny lub wielokrajowy, mogą być działania – zidentyfikowane w najnowszej ocenie potrzeb przeprowadzonej przez Komisję – przyczyniające się do zabezpieczenia dostaw energii w całej Unii, zgodnie z celami REPowerEU, w szczególności w odniesieniu do rozwiązania problemu istniejących wąskich gardeł w zakresie przesyłu, dystrybucji i magazynowania energii i zwiększające tym samym potencjał w zakresie przepływów transgranicznych między państwami członkowskimi. Działania na rzecz zmniejszania zależności od paliw kopalnych i zmniejszania zapotrzebowania na energię również należy uznać za mające pozytywny skutek transgraniczny, ponieważ jeszcze bardziej uwalniają zdolności lub dostawy dla innych państw członkowskich.
- (28) Należy wprowadzić odpowiednie dodatkowe kryterium oceny, które będzie podstawą przeprowadzanej przez Komisję oceny wymiaru lub skutku transgranicznego lub wielokrajowego reform i inwestycji uwzględnionych w rozdziałach REPowerEU.

- (29) Należy przewidzieć dodatkowe zachęty dla państw członkowskich do składania wniosków o wsparcie w formie pożyczki, aby zapewnić wykorzystanie dostępnych środków przez państwa członkowskie, przestrzegając jednocześnie zasad równego traktowania, solidarności, proporcjonalności i przejrzystości. W tym celu państwa członkowskie powinny w możliwie najbardziej jednoznaczny sposób powiadomić Komisję, w ciągu 30 dni od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, czy zamierzają przedłożyć wniosek o wsparcie w formie pożyczki. Komisja powinna przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie – jednocześnie, na jednakowych warunkach i bez zbędnej zwłoki – przegląd zamiarów wyrażonych przez państwa członkowskie i proponowane dalsze działania w zakresie podziału dostępnych zasobów. Powiadomienie o zamiarze nie powinno wpływać na możliwość zwracania się przez państwa członkowskie zgodnie z art. 14 rozporządzenia (UE) 2021/241 o wsparcie w formie pożyczki do dnia 31 sierpnia 2023 r., w tym w przypadku wniosków o wsparcie przekraczające 6,8 % ich dochodu krajowego brutto (DNB), jeżeli mają zastosowanie odpowiednie warunki. Nie powinno to również wpływać na możliwość zawarcia przez Komisję odpowiedniej umowy pożyczki po przyjęciu odpowiedniej decyzji wykonawczej Rady.
- (30) Państwa członkowskie zachęca się do jak najszybszego przedłożenia rozdziałów REPowerEU, najlepiej w ciągu dwóch miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego. Zgodnie z art. 19 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/241 Komisja w terminie dwóch miesięcy powinna ocenić przedłożony przez państwo członkowskie zmieniony plan odbudowy i zwiększania odporności i przedstawić wniosek dotyczący decyzji wykonawczej Rady. Zważywszy na pilny charakter wyzwań, przed którymi stoją państwa członkowskie, Komisja powinna dążyć do ukończenia bez zbędnej zwłoki oceny zmienionych planów odbudowy i zwiększania odporności.
- (31) Ponadto potrzebne są nowe specjalne źródła finansowania, aby zachęcić do zawierania w rozdziałach REPowerEU reform i inwestycji o wysokim poziomie ambicji.
- (32) Rozporządzenie Rady (UE) 2022/1854 ⁽¹³⁾ wprowadza tymczasową składkę solidarnościową od unijnych przedsiębiorstw i stałych zakładów prowadzących działalność w sektorze ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla i rafinacji mającą zastosowanie we wszystkich państwach członkowskich. Zachęca się państwa członkowskie, by pewną część wpływów uzyskanych z tej tymczasowej składki wykorzystwały – w celu wspierania w spójny sposób synergii i komplementarności z reformami i inwestycjami określonymi w rozdziałach REPowerEU – na finansowanie działań, które mają być wdrażane na poziomie krajowym zgodnie z celami REPowerEU.
- (33) Obecna sytuacja gospodarcza i geopolityczna wymaga od Unii uruchomienia dostępnych zasobów, aby dokonać szybkiej dywersyfikacji dostaw energii w Unii i zmniejszyć zależność od paliw kopalnych przed 2030 r. W tym kontekście dyrektywa 2003/87/WE powinna umożliwiać wyjątkowo monetyzację w drodze sprzedaży na aukcji części uprawnień z funduszu innowacyjnego oraz uprawnień przyznanych państwom członkowskim – z wyjątkiem uprawnień rozdzielonych do celów solidarności, wzrostu i połączeń międzysystemowych –i przekazanie dochodów z ich sprzedaży na reformy i inwestycje służące realizacji celów REPowerEU w ramach Instrumentu. Sprzedaż na aukcji uprawnień z funduszu innowacyjnego i uprawnień przyznanych państwom członkowskim również powinna być skoncentrowana na wstępie. Część uprawnień w rezerwie stabilności rynkowej, która w przeciwnym razie zostałaby unieważniona, powinna zostać wykorzystana do uzupełnienia funduszu innowacyjnego.
- (34) W kontekście interwencji nadzwyczajnej Unii w celu rozwiązania problemu wysokich cen energii, będących skutkiem rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, ukierunkowane nadzwyczajne środki tymczasowe w ramach polityki spójności na lata 2014–2020, określonej w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ⁽¹⁴⁾, poprzez elastyczne wykorzystanie zasobów z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) i Funduszu Spójności powinny pomóc małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP) szczególnie dotkniętym wzrostem cen energii, a także gospodarstwom domowym znajdującym się w trudnej sytuacji, w pokryciu kosztów energii poniesionych i zapłaconych od dnia 1 lutego 2022 r. Takie wsparcie jest w pełni zgodne z celami REPowerEU.

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2022/1854 z dnia 6 października 2022 r. w sprawie interwencji w sytuacji nadzwyczajnej w celu rozwiązania problemu wysokich cen energii (Dz.U. L 261 I z 7.10.2022, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

- (35) W szczególności, w drodze wyjątku należy wykorzystać EFRR do zapewnienia wsparcia kapitału obrotowego dla MŚP szczególnie dotkniętych wzrostem cen energii. Wsparcie MŚP szczególnie dotkniętych wzrostem cen energii powinno być proporcjonalne i zgodne z obowiązującymi zasadami pomocy państwa. Ponadto, w drodze wyjątku należy wykorzystać EFS do zapewnienia wsparcia gospodarstwom domowym znajdującym się w trudnej sytuacji, zgodnie z definicją zawartą w przepisach krajowych, aby pomóc im w pokryciu kosztów zużycia energii nawet w przypadku braku środków zwiększających szanse na zatrudnienie osób otrzymujących wsparcie to jest aktywnych instrumentów. Są to wyjątkowe środki absolutnie niezbędne do zaradzenia kryzysowi energetycznemu będącemu skutkiem rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie. Zapewniają one osobom otrzymującym wsparcie dostęp do podstawowych usług, przyczyniając się tym samym także do zapewnienia warunków sanitarnych niezbędnych do uczestnictwa w rynku pracy. Wsparcie może być udzielane zamiennie w ramach EFRR, EFS i Funduszu Spójności. Ponadto, oprócz EFS, powinno być możliwe korzystanie z EFRR i Funduszu Spójności w celu wspierania środków na rzecz utrzymania miejsc pracy poprzez mechanizmy zmniejszonego wymiaru czasu pracy i równoważne mechanizmy, w tym wsparcie dla osób samozatrudnionych. Takie mechanizmy mają na celu ochronę pracowników i osób samozatrudnionych przed ryzykiem bezrobocia. Zasoby przeznaczone na takie mechanizmy mają być wykorzystywane wyłącznie do wspierania pracowników i osób samozatrudnionych. Wsparcie unijne dla takich mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy lub równoważnych mechanizmów powinno być ograniczone w czasie. Możliwe powinno być również wykorzystywanie zasobów REACT-EU określonych w art. 92a rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 na te trzy rodzaje wsparcia, by wzmocnić ciągle wysiłki państw członkowskich na rzecz stabilnej odbudowy ich gospodarek po kryzysie związanym z COVID-19.
- (36) Szczegółowe ustalenia dotyczące programowania powinny pozwolić na to, by zasoby zostały zaprogramowane wyłącznie w ramach specjalnych osi priorytetowych i przyczyniały się do realizacji konkretnych priorytetów inwestycyjnych. Aby zapewnić znaczące wsparcie państwom członkowskim w ich wysiłkach na rzecz ograniczenia skutków kryzysu energetycznego, państwa członkowskie powinny wyjątkowo skorzystać ze stopy współfinansowania w wysokości 100 %, która ma być stosowana do specjalnych osi priorytetowych programów operacyjnych zapewniających wyłącznie takie wsparcie do końca okresu programowania 2014–2020. Te ograniczone i ukierunkowane środki powinny uzupełniać interwencje strukturalne w ramach polityki spójności, wspierając produkcję czystej energii i promowanie efektywności energetycznej. Aby uwzględnić ograniczenia budżetowe Unii, płatności dokonywane przez Komisję na rzecz takich operacji w ramach specjalnych priorytetów powinny zostać ograniczone do 5 000 000 000 EUR w 2023 r.
- (37) Aby zapewnić państwom członkowskim i regionom wystarczającą elastyczność w radzeniu sobie z nowo pojawiającymi się wyzwaniami, rozporządzenie (UE) 2021/1060 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁵⁾ powinno umożliwiać państwom członkowskim zwrócić się o maksymalnie 7,5% zasobów w ramach EFRR, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus i Funduszu Spójności na rzecz przyczyniania się do realizacji celów REPowerEU. Powinna istnieć możliwość, aby te fundusze zapewniały wsparcie na realizację celów REPowerEU, w przypadku gdy takie wsparcie wchodzi w zakres danego Funduszu, przyczynia się do realizacji jego celów szczegółowych i jest zgodne z przepisami określonymi w rozporządzeniu (UE) 2021/1060 i w odpowiednim rozporządzeniu dotyczącym poszczególnych funduszy, w tym z zasadą „nie czyni poważnych szkód”.
- (38) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość przesunięcia całości lub części swojej tymczasowej alokacji z zasobów pobreitowej rezerwy dostosowawczej do Instrumentu. Kryzys związany z COVID-19, pogłębiony przez zagrożenie dla bezpieczeństwa energetycznego Unii, zwiększył negatywne skutki wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii w państwach członkowskich, w tym ich regionach i społecznościach lokalnych, oraz sektorach, w szczególności w tych, które najbardziej ucierpiały w wyniku wystąpienia. Działania, które mają być finansowane w ramach pobreitowej rezerwy dostosowawczej, oraz reformy i inwestycje, które mają być finansowane w ramach Instrumentu, mogą służyć podobnym celom i mieć podobną treść. Zarówno pobreitowa rezerwa dostosowawcza, jak i Instrument mają ostatecznie na celu złagodzenie negatywnego wpływu na spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną. W tym kontekście, chociaż reformy i inwestycje w ramach Instrumentu mają na celu przede wszystkim zaradzenie skutkom gospodarczym pandemii, mogą one również przyczynić się do przeciwdziałania nieprzewidzia-

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159).

nym i negatywnym konsekwencjom brexitu w państwach członkowskich i sektorach najbardziej nim dotkniętych. Ponadto środki na zobowiązania i środki na płatności zarówno w ramach pobrexitowej rezerwy dostosowawczej, jak i Instrumentu ujmuje się poza pułapami wieloletnich ram finansowych. W tym scenariuszu i mając na uwadze zakłócenia na światowym rynku energii spowodowane niedawnymi wydarzeniami geopolitycznymi, należy zapewnić państwom członkowskim elastyczność poprzez umożliwienie przesunięć z pobrexitowej rezerwy dostosowawczej do Instrumentu, co pozwoli na realizację celów ich obu, a ostatecznie na osiągnięcie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.

- (39) Wypłaty dodatkowego finansowania państwom członkowskim, które zawrą w swoim planie odbudowy i zwiększania odporności rozdział REPowerEU, powinny być dokonywane do końca 2026 r. zgodnie z zasadami Instrumentu.
- (40) Złożony w planie odbudowy i zwiększania odporności wniosek o specjalne finansowanie, w tym alokacji ze sprzedaży na aukcji uprawnień w ramach systemu handlu emisjami zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE, przesunięć środków z EFRR, z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus i Funduszu Spójności regulowanych art. 26 rozporządzenia (UE) 2021/1060 oraz przesunięć środków z pobrexitowej rezerwy dostosowawczej, na działania zawarte w rozdziale REPowerEU, powinien odzwierciedlać większe potrzeby finansowe związane z reformami i inwestycjami uwzględnionymi w tym rozdziale.
- (41) Aby zapewnić skoncentrowanie wsparcia finansowego na wstępie pozwalające na lepszą reakcję na obecny kryzys energetyczny, powinna istnieć możliwość wypłaty kwoty dodatkowego finansowania niezbędnego do sfinansowania działań zawartych w rozdziale REPowerEU – na wniosek państwa członkowskiego złożony wraz z rozdziałem REPowerEU w zmienionym planie odbudowy i zwiększania odporności – w formie dwóch płatności zaliczkowych.

Komisja, w miarę możliwości, dokonuje pierwszej płatności zaliczkowej w terminie dwóch miesięcy od zaciągnięcia przez nią zobowiązania prawnego na potrzeby rozporządzenia (UE) 2021/241, a drugiej płatności zaliczkowej – w terminie dwunastu miesięcy od wejścia w życie decyzji wykonawczej Rady zatwierdzającej ocenę planu odbudowy i zwiększania odporności zawierającego rozdział REPowerEU. Płatności te powinny być uzależnione od dostępnych zasobów, w szczególności od dostępności środków z rachunku NextGenerationEU, środków zatwierdzonych w rocznym budżecie Unii oraz dochodów uzyskanych ze sprzedaży na aukcji uprawnień w ramach systemu handlu emisjami zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE, oraz od skutecznego uprzedniego przesunięcia zasobów w ramach programów objętych zarządzaniem dzielonym, jeżeli jest to wymagane.

- (42) Aby zapewnić zgodność z pułapami płatności określonymi w wieloletnich ramach finansowych, należy ustanowić górny limit płatności odpowiadających płatnościom zaliczkowym w odniesieniu do kwot przesuwanym na mocy rozporządzenia (UE) 2021/1060.
- (43) Komisja powinna monitorować wdrażanie reform i inwestycji określonych w rozdziale REPowerEU oraz ich wkład w realizację celów REPowerEU oraz przekazywać informacje na ten temat, w szczególności poprzez wymianę informacji w ramach dialogu w sprawie odbudowy i zwiększania odporności, poprzez składanie sprawozdań w tabeli wyników w zakresie odbudowy i zwiększania odporności oraz w specjalnej sekcji sprawozdania rocznego, które ma być przedkładane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (44) Ostatnie wydarzenia geopolityczne znacząco wpłynęły na ceny energii, żywności i materiałów budowlanych, a także spowodowały niedobory w globalnych łańcuchach dostaw, doprowadziły do wzrostu inflacji i wygenerowały nowe wyzwania, w tym zagrożenie ubóstwem energetycznym i podwyższenie kosztów życia. Konieczna może być reakcja na te wyzwania. Zmiany te mogą mieć bezpośredni wpływ na zdolność do realizacji działań uwzględnionych w planach odbudowy i zwiększania odporności. W zakresie, w jakim państwa członkowskie są w stanie wykazać, że realizacja określonego kamienia milowego lub określonej wartości docelowej nie jest już możliwa – całkowicie lub częściowo – z uwagi na wspomniane zmiany, sytuacje takie można uznać za obiektywne okoliczności zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/241. Ponadto w zakresie, w jakim państwa członkowskie są w stanie wykazać, że realizacja określonego kamienia milowego lub wartości docelowej kłóci się z osiągnięciem celów REPowerEU, sytuacje takie mogą również zostać przywołane jako obiektywne okoliczności na podstawie tego rozporządzenia. Ponadto wniosek o wprowadzenie zmian nie powinien prowadzić do zakłóceń ogólnej realizacji planów odbudowy i zwiększania odporności, w tym starań państw członkowskich na rzecz reform i inwestycji.

- (45) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenia (UE) 2021/241, (UE) nr 1303/2013, (UE) 2021/1060 i (UE) 2021/1755 oraz dyrektywę 2003/87/WE.
- (46) Aby umożliwić szybkie zastosowanie środków przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, powinno ono wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2021/241

W rozporządzeniu (UE) 2021/241 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W zgodzie z sześcioma filarami, o których mowa w art. 3 niniejszego rozporządzenia, spójnością i synergią, jaką generują, a także w kontekście kryzysu związanego z COVID-19, celem ogólnym Instrumentu jest promowanie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Unii poprzez zwiększanie odporności, gotowości na wypadek sytuacji kryzysowych, zdolności dostosowawczych i potencjału wzrostu gospodarczego państw członkowskich, łagodzenie społecznych i gospodarczych skutków tego kryzysu, w szczególności dla kobiet, przyczynianie się do realizacji Europejskiego filaru praw socjalnych, wspieranie zielonej transformacji, przyczynianie się do osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w zakresie klimatu określonych w art. 2 pkt 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999, zapewnianie zgodności z celem polegającym na osiągnięciu przez UE neutralności klimatycznej do 2050 r. oraz transformacji cyfrowej oraz zwiększanie odporności, bezpieczeństwa i zrównoważonego charakteru unijnego systemu energetycznego poprzez niezbędne zmniejszenie zależności od paliw kopalnych i dywersyfikację dostaw energii na poziomie Unii, w tym poprzez zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej, zwiększanie efektywności energetycznej i zdolności do magazynowania energii, tym samym przyczyniając się do pozytywnej konwergencji społeczno-gospodarczej, odbudowując i promując zrównoważony wzrost gospodarczy oraz integrację gospodarek Unii, promując tworzenie miejsc pracy wysokiej jakości oraz przyczyniając się do strategicznej autonomii Unii i otwartej gospodarki oraz generowania europejskiej wartości dodanej.”;

- 2) art. 5 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przy pomocy Instrumentu wspierane są wyłącznie działania zgodne z zasadą »nie czyni poważnych szkód«, którą stosuje się również do działań zawartych w rozdziałach REPowerEU, o ile niniejsze rozporządzenie nie stanowi inaczej.”;

- 3) w art. 14 wprowadza się następujące zmiany:

- a) w ust. 3 dodaje się literę w brzmieniu:

„d) w stosownych przypadkach reformy i inwestycje zgodne z art. 21c.”;

- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wsparcie w formie pożyczki udzielane na rzecz planu odbudowy i zwiększania odporności danego państwa członkowskiego nie może być wyższe niż różnica między łącznymi kosztami planu odbudowy i zwiększania odporności, uzupełnionego w stosownych przypadkach, a maksymalnym wkładem finansowym, o którym mowa w art. 11, obejmującym, w stosownych przypadkach, dochody, o których mowa w art. 21a, oraz zasoby przesunięte programów objętych zarządzaniem dzielonym.”;

- c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W drodze odstępstwa od ust. 5, z zastrzeżeniem dostępności zasobów, kwota wsparcia w formie pożyczki może w wyjątkowych okolicznościach zostać zwiększona, z uwzględnieniem potrzeb wnioskującego państwa członkowskiego oraz wniosków o wsparcie w formie pożyczki już złożonych lub planowanych przez inne państwa członkowskie, z zastosowaniem zasad równego traktowania, solidarności, proporcjonalności i przejrzystości. Aby ułatwić stosowanie tych zasad, państwa członkowskie informują Komisję do dnia 31 marca 2023 r., o tym, czy zamierzają wystąpić z wnioskiem o wsparcie w formie pożyczki. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie – jednocześnie, na jednakowych warunkach i bez zbędnej zwłoki – przegląd zamiarów wyrażonych przez państwa członkowskie i proponowane dalsze działania w zakresie podziału dostępnych zasobów. To powiadomienie o zamiarze wystąpienia z wnioskiem o wsparcie w formie pożyczki pozostaje bez wpływu na możliwość zwracania się przez państwa członkowskie o wsparcie w formie pożyczki do dnia 31 sierpnia 2023 r., w tym w przypadku wniosków o wsparcie przekraczające 6,8 % DNB, jeżeli mają zastosowanie odpowiednie warunki. Nie ma to też wpływu na zawarcie przez Komisję odpowiedniej umowy pożyczki po przyjęciu odpowiedniej decyzji wykonawczej Rady.”;

4) art. 17 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Działania rozpoczęte w okresie od dnia 1 lutego 2020 r. są kwalifikowalne, pod warunkiem że spełniają wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu.

Nowe reformy i inwestycje, o których mowa w art. 21c ust. 1, są jednak kwalifikowalne wyłącznie, jeżeli rozpoczęły się w okresie od dnia 1 lutego 2022 r.”;

5) w art. 18 ust. 4 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się literę w brzmieniu:

„ca) wyjaśnienie, w jaki sposób rozdział REPowerEU przyczynia się do przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu, w tym, w stosownych przypadkach, do nadania odpowiedniego priorytetu potrzebom osób dotkniętych ubóstwem energetycznym, a także do zmniejszenia podatności na zagrożenia w nadchodzących sezonach zimowych;”;

b) lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) jakościowe wyjaśnienie, w jaki sposób działania przewidziane w planie odbudowy i zwiększania odporności mają przyczynić się do zielonej transformacji, w tym do bioróżnorodności, lub do sprostania związanym z tym wyzwaniom, czy odpowiadają one kwocie wynoszącej co najmniej 37 % łącznej alokacji w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności oraz czy działania tego typu uwzględnione w rozdziale REPowerEU odpowiadają kwocie stanowiącej co najmniej 37 % łącznych szacunkowych kosztów działań uwzględnionych w tym rozdziale, w oparciu o metodykę monitorowania wydatków na cele związane z klimatem określoną w załączniku VI; metodyka ta jest stosowana odpowiednio do działań, których nie można bezpośrednio przypisać do obszarów interwencji wymienionych w załączniku VI; współczynniki wsparcia celów klimatycznych można zwiększyć do całkowitej kwoty 3 % alokacji w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności na poszczególne inwestycje, aby uwzględnić towarzyszące im reformy, które w wiarygodny sposób zwiększają ich wpływ na cele klimatyczne, zgodnie z wyjaśnieniami w planie odbudowy i zwiększania odporności;”;

c) lit. h) otrzymuje brzmienie:

„h) informacje, czy działania ujęte w planie odbudowy i zwiększania odporności obejmują projekty transgraniczne lub wielokrajowe, wyjaśnienie, na czym polega wymiar lub skutek transgraniczny lub wielokrajowy odpowiednich działań ujętych w rozdziale REPowerEU w tym działań podejmujących wyzwania wskazane w najnowszej ocenie potrzeb przeprowadzonej przez Komisję, oraz wskazanie, czy całkowite koszty tych działań stanowią co najmniej 30 % szacunkowych kosztów rozdziału REPowerEU.”;

d) lit. q) otrzymuje brzmienie:

„q) w odniesieniu do przygotowania i, jeżeli to możliwe, realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności: podsumowanie procesu konsultacji, przeprowadzonych zgodnie z krajowymi uregulowaniami, z władzami lokalnymi i regionalnymi, partnerami społecznymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, organizacjami młodzieżowymi i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, jak również sposób odzwierciedlenia w planie odbudowy i zwiększania odporności wkładu zainteresowanych stron; podsumowanie to jest uzupełniane w przypadku włączenia rozdziału REPowerEU, wykazem zainteresowanych stron, z którymi przeprowadzono konsultacje, opisem wyników procesu konsultacji w odniesieniu do tego rozdziału oraz opisem, w jaki sposób otrzymane uwagi zostały w nim uwzględnione;”;

6) w art. 19 ust. 3 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się litery w brzmieniu:

„da) czy rozdział REPowerEU zawiera reformy i inwestycje, o których mowa w art. 21c, które skutecznie przyczyniają się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego, dywersyfikacji dostaw energii w Unii, zwiększania wykorzystania energii odnawialnej i zwiększania efektywności energetycznej oraz zdolności do magazynowania energii lub do niezbędnego zmniejszenia zależności od paliw kopalnych przed 2030 r.;

db) czy rozdział REPowerEU zawiera reformy i inwestycje, o których mowa w art. 21c, od których oczekuje się, że będą miały wymiar lub skutek transgraniczny lub wielokrajowy;”;

b) lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) czy plan odbudowy i zwiększania odporności zawiera działania skutecznie przyczyniające się do zielonej transformacji, w tym do bioróżnorodności, lub do sprostania związanym z tym wyzwaniom, czy odpowiadają one kwocie wynoszącej co najmniej 37 % łącznej alokacji w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności oraz czy takie działania uwzględnione w rozdziale REPowerEU odpowiadają kwocie stanowiącej co najmniej 37 % łącznych szacunkowych kosztów działań uwzględnionych w tym rozdziale, w oparciu o metodykę monitorowania wydatków na cele związane z klimatem określoną w załączniku VI; metodyka ta jest stosowana odpowiednio do działań, których nie można bezpośrednio przypisać do obszarów interwencji wymienionych w załączniku VI; współczynniki wsparcia celów klimatycznych można zwiększyć, pod warunkiem uzyskania zgody Komisji, do całkowitej kwoty 3 % alokacji w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności na poszczególne inwestycje, aby uwzględnić towarzyszące im reformy, które w wiarygodny sposób zwiększają ich wpływ na cele klimatyczne;”;

7) w art. 20 ust. 5 dodaje się literę w brzmieniu:

„ca) streszczenie proponowanych działań ujętych w rozdziale REPowerEU mających wymiar lub skutek transgraniczny lub wielokrajowy, w tym działań podejmujących wyzwania wskazane w najnowszej ocenie potrzeb przeprowadzonej przez Komisję; w przypadku gdy szacunkowe koszty tych działań stanowią mniej niż 30 % szacunkowych kosztów wszystkich działań ujętych w rozdziale REPowerEU – wyjaśnienie powodów tej sytuacji, w szczególności poprzez wykazanie, że inne działania ujęte w rozdziale REPowerEU lepiej odpowiadają celom określonym w art. 21c ust. 3 lub że nie ma wystarczającej liczby realistycznych projektów mających wymiar lub skutek transgraniczny lub wielokrajowy, w szczególności biorąc pod uwagę okres objęty Instrumentem;”;

8) po rozdziale III dodaje się rozdział w brzmieniu:

„ROZDZIAŁ IIIa

REPowerEU

Artykuł 21a

Dochody z systemu handlu emisjami na podstawie dyrektywy 2003/87/WE

1. 20 000 000 000 EUR w cenach bieżących, uzyskane zgodnie z art. 10e dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (*), udostępnia się jako dodatkowe bezzwrotne wsparcie finansowe w ramach Instrumentu, na wdrożenie na mocy niniejszego rozporządzenia działań zwiększających odporność systemu energetycznego Unii poprzez zmniejszenie zależności od paliw kopalnych i dywersyfikację dostaw energii na poziomie Unii. Jak przewidziano w art. 10e dyrektywy 2003/87/WE, kwoty te stanowią zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. 21 ust. 5 rozporządzenia finansowego.

2. Odsetek alokacji kwoty, o której mowa w ust. 1, będący do dyspozycji poszczególnych państw członkowskich, oblicza się na podstawie wskaźników określonych w metodyce przedstawionej w załączniku IVa.

3. Kwotę, o której mowa w ust. 1, przydziela się wyłącznie na działania, o których mowa w art. 21c, z wyjątkiem działań, o których mowa w art. 21c ust. 3 lit. a). Można z niej również pokrywać wydatki, o których mowa w art. 6 ust. 2.

4. Środki na zobowiązania w kwocie, o której mowa w ust. 1, udostępnia się automatycznie dla tej kwoty począwszy od dnia 1 marca 2023 r.

5. Każde państwo członkowskie może przedłożyć Komisji wniosek o alokację kwoty nieprzekraczającej przypadającego mu odsetka poprzez włączenie do jego planu reform i inwestycji, o których mowa w art. 21c, i wskazanie ich szacunkowych kosztów.

6. W decyzji wykonawczej Rady przyjętej na podstawie art. 20 ust. 1, określa się kwotę dochodów, o których mowa ust. 1 niniejszego artykułu, przydzieloną państwu członkowskiemu po przedłożeniu przez nie wniosku na podstawie ust. 5 niniejszego artykułu. Płatności odpowiedniej kwoty dokonuje się w transzach, z zastrzeżeniem dostępnego finansowania, zgodnie z art. 24, po osiągnięciu przez dane państwo członkowskie w zadowalający sposób kamieni milowych i wartości docelowych określonych w związku z wdrażaniem działań, o których mowa w art. 21c.

Artykuł 21b

Wsparcie celów REPowerEU zasobami z programów objętych zarządzaniem dzielonym

1. Państwa członkowskie mogą wystąpić z wnioskiem o wsparcie na podstawie rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów na lata 2021–2027, w ramach przydzielonych im zasobów na cele określone w art. 21c ust. 3 niniejszego rozporządzenia z programów wspieranych przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny Plus i Fundusz Spójności, z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 26a rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów na lata 2021–2027 oraz w rozporządzeniach dotyczących poszczególnych funduszy. Takie wsparcie jest wdrażane zgodnie z rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów na lata 2021–2027 i rozporządzeniami dotyczącymi poszczególnych funduszy.

2. Zasoby mogą zostać przeniesione na mocy art. 4a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady 2021/1755 (**) w celu wsparcia działań, o których mowa w art. 21c niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 21c

Rozdział REPowerEU w planach odbudowy i zwiększania odporności

1. Plany odbudowy i zwiększania odporności przedłożone Komisji po dniu 1 marca 2023 r., które wymagają wykorzystania dodatkowego finansowania na mocy art. 14, 21a lub 21b, muszą obejmować rozdział REPowerEU zawierający działania i odpowiadające im kamienie milowe i wartości docelowe. Działaniami zawartymi w rozdziale REPowerEU są nowe reformy i inwestycje rozpoczęte w okresie od dnia 1 lutego 2022 r. albo rozszerzane elementy reform i inwestycji objętych przyjętą już decyzją wykonawczą Rady w odniesieniu do danego państwa członkowskiego.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 państwa członkowskie, których maksymalny wkład finansowy ulegnie zmniejszeniu zgodnie z art. 11 ust. 2, mogą również włączyć do rozdziałów REPowerEU działania objęte przyjętymi już decyzjami wykonawczymi Rady, bez zwiększania ich zakresu, do kwoty szacowanych kosztów odpowiadającej temu zmniejszeniu.

3. Reformy i inwestycje zawarte w rozdziale REPowerEU mają na celu przyczynienie się do realizacji co najmniej jednego z następujących celów:

- a) poprawę infrastruktury energetycznej i instalacji energetycznych, aby sprostać najpilniejszym potrzebom w zakresie bezpieczeństwa dostaw gazu ziemnego, w tym skroplonego gazu ziemnego, w szczególności w celu umożliwienia dywersyfikacji dostaw w interesie Unii postrzeganej jako całość; działania dotyczące infrastruktury naftowej i instalacji naftowych niezbędne do zaspokojenia najpilniejszych potrzeb w zakresie bezpieczeństwa dostaw mogą zostać włączone do rozdziału REPowerEU państwa członkowskiego wyłącznie wtedy, gdy to państwo członkowskie, ze względu na swoją szczególną zależność od ropy naftowej i swoje położenie geograficzne, zostało do dnia 1 marca 2023 r. objęte nadzwyczajnym tymczasowym odstępstwem określonym w art. 3m ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 833/2014;
- b) zwiększanie efektywności energetycznej budynków i krytycznej infrastruktury energetycznej, obniżanie emisyjności przemysłu, zwiększanie produkcji i wykorzystania zrównoważonego biometanu i zielonego lub pochodzącego ze źródeł niekopalnych wodoru oraz zwiększenie udziału i przyspieszenie wprowadzania energii ze źródeł odnawialnych;
- c) przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu;
- d) tworzenie zachęt do zmniejszenia zapotrzebowania na energię;

- e) łagodzenie problemu wewnętrznych i transgranicznych wąskich gardeł w zakresie przesyłu i dystrybucji energii, wspieranie magazynowania energii elektrycznej i przyspieszenie integracji odnawialnych źródeł energii oraz wspieranie bezemisyjnego transportu i jego infrastruktury, w tym kolei;
- f) wspieranie celów określonych w lit. a)–e) poprzez szybsze przekwalifikowywanie siły roboczej ukierunkowane na umiejętności ekologiczne i związane z nimi umiejętności cyfrowe oraz poprzez wspieranie łańcuchów wartości w zakresie krytycznych surowców i technologii związanych z zieloną transformacją.

4. Rozdział REPowerEU musi zawierać również wyjaśnienie, w jaki sposób zawarte nim działania są spójne z dążeniem danego państwa członkowskiego do realizacji celów określonych w ust. 3, z uwzględnieniem działań zawartych w przyjętej już decyzji wykonawczej Rady, a także wyjaśnienie ogólnego wkładu tych działań i innych finansowanych ze środków krajowych i finansowanych przez Unię działań uzupełniających lub towarzyszących w osiągnięciu tych celów.

5. Szacowanych kosztów reform i inwestycji ujętych w rozdziale REPowerEU nie uwzględnia się przy obliczaniu łącznej alokacji w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z art. 18 ust. 4 lit. f) i art. 19 ust. 3 lit. f).

6. Na zasadzie odstępstwa od art. 5 ust. 2, art. 17 ust. 4, art. 18 ust. 4 lit. d) i art. 19 ust. 3 lit. d) zasada »nie czyni poważnych szkód« nie ma zastosowania do reform i inwestycji na podstawie ust. 3 lit. a) niniejszego artykułu, o ile Komisja pozytywnie oceni spełnienie następujących wymogów:

- a) dane działanie jest konieczne i proporcjonalne do celu zaspokojenia najpilniejszych potrzeb w zakresie bezpieczeństwa dostaw zgodnie z ust. 3 lit. a) niniejszego artykułu, z uwzględnieniem wykonalnych czystszych rozwiązań alternatywnych oraz ryzyka uzależnienia od jednego dostawcy;
- b) dane państwo członkowskie podjęło zadowalające wysiłki, jeśli to możliwe, w celu ograniczenia potencjalnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852 oraz w celu złagodzenia szkody za pomocą innych działań, w tym działań określonych w rozdziale REPowerEU;
- c) działanie to nie zagraża osiągnięciu celów klimatycznych Unii na 2030 r. oraz osiągnięciu przez UE neutralności klimatycznej do 2050 r. pod względem jakościowym;
- d) planuje się, że działanie rozpocznie się do dnia 31 grudnia 2026 r.

7. Przeprowadzając ocenę, o której mowa w ust. 6, Komisja działa w ścisłej współpracy z danym państwem członkowskim. Komisja może przedstawiać uwagi lub zwracać się o dodatkowe informacje. Dane państwo członkowskie dostarcza żądanych dodatkowych informacji.

8. Dochody udostępnione zgodnie z art. 21a nie są przeznaczane na reformy i inwestycje na podstawie ust. 3 lit. a) niniejszego artykułu.

9. Łączne szacunkowe koszty działań pozytywnie ocenionych przez Komisję zgodnie z ust. 6 nie mogą przekraczać 30 % łącznych szacunkowych kosztów działań uwzględnionych w rozdziale REPowerEU.

Artykuł 21d

Płatności zaliczkowe dotyczące REPowerEU

1. Do planu odbudowy i zwiększania odporności zawierającego rozdział REPowerEU można dołączyć wniosek o płatności zaliczkowe. Z zastrzeżeniem przyjęcia przez Radę do dnia 31 grudnia 2023 r. decyzji wykonawczej, o której mowa w art. 20 ust. 1 i art. 21 ust. 2, Komisja dokonuje maksymalnie dwóch płatności zaliczkowych o całkowitej kwocie nieprzekraczającej 20 % finansowania dodatkowego, o które zwróciło się dane państwo członkowskie w celu sfinansowania swojego rozdziału REPowerEU na mocy art. 7, 12, 14, 21a i 21b, przy czym przestrzega zasady równego traktowania państw członkowskich i proporcjonalności.

2. W odniesieniu do zasobów przesuniętych zgodnie z warunkami określonymi w art. 26 rozporządzenia (UE) 2021/1060, żadna z dwóch płatności zaliczkowych nie może być wyższa niż 1 000 000 000 EUR.

3. Na zasadzie odstępstwa od art. 116 ust. 1 rozporządzenia finansowego Komisja, w miarę możliwości i z zastrzeżeniem dostępnych zasobów, dokonuje płatności zaliczkowych w następujący sposób:

- a) pierwszej płatności zaliczkowej dokonuje w terminie dwóch miesięcy od zawarcia przez Komisję i dane państwo członkowskie umowy stanowiącej zobowiązanie prawne, o którym mowa w art. 23;
- b) drugiej płatności zaliczkowej dokonuje w terminie 12 miesięcy od wejścia w życie decyzji wykonawczej Rady zatwierdzającej ocenę planu odbudowy i zwiększania odporności zawierającego rozdział REPowerEU.

4. Płatności zaliczkowych w odniesieniu do zasobów, o których mowa w art. 2, dokonuje się po otrzymaniu od wszystkich państw członkowskich informacji o tym, czy zamierzają one wystąpić z wnioskiem o płatności zaliczkowe w odniesieniu do takich zasobów, oraz w razie konieczności, w proporcjonalnych transzach pozwalających nie przekroczyć całkowitego pułapu wynoszącego 1 000 000 000 EUR.

5. W przypadku płatności zaliczkowych na podstawie ust. 1 proporcjonalnie koryguje się wkład finansowy, o którym mowa w art. 20 ust. 5 lit. a), i, w stosownych przypadkach, kwotę pożyczki, która ma zostać wypłacona zgodnie z art. 20 ust. 5 lit. h).

(*) Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32).

(**) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1755 z dnia 6 października 2021 r. ustanawiające pobrewitową rezerwę dostosowawczą (Dz.U. L 357 z 8.10.2021, s. 1).”;

9) art. 23 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Po przyjęciu przez Radę decyzji wykonawczej zgodnie z art. 20 ust. 1 Komisja zawiera z danym państwem członkowskim umowę stanowiącą indywidualne zobowiązanie prawne w rozumieniu rozporządzenia finansowego. Dla każdego państwa członkowskiego to zobowiązanie prawne nie może przekraczać sumy wkładu finansowego, o którym mowa w art. 11 ust. 1 lit. a), na lata 2021 i 2022, zaktualizowanego wkładu finansowego, o którym mowa w art. 11 ust. 2, na rok 2023, ani kwoty obliczonej zgodnie z art. 21a ust. 2.”;

10) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 25a

Przejrzystość w odniesieniu do ostatecznych odbiorców

1. Każde państwo członkowskie tworzy łatwy w użyciu publiczny portal zawierający dane stu ostatecznych odbiorców otrzymujących najwyższą kwotę finansowania na wdrażanie działań w ramach Instrumentu. Państwa członkowskie aktualizują te dane dwa razy w roku.

2. W odniesieniu do ostatecznych odbiorców, o których mowa w ust. 1, publikuje się następujące informacje:

- a) w przypadku osoby prawnej – pełną nazwę prawną odbiorcy i numer identyfikacyjny VAT lub numer identyfikacji podatkowej, jeśli je posiada, lub inny niepowtarzalny identyfikator krajowy;
- b) w przypadku osoby fizycznej – imię i nazwisko odbiorcy;
- c) kwotę środków finansowych otrzymanych przez każdego odbiorcę oraz związane z nimi działania, na które państwo członkowskie otrzymało finansowanie w ramach Instrumentu.

3. Nie publikuje się informacji, o których mowa w art. 38 ust. 3 rozporządzenia finansowego.

4. W przypadku publikacji danych osobowych informacje, o których mowa w ust. 2, są usuwane przez dane państwo członkowskie dwa lata po zakończeniu roku budżetowego, w którym finansowanie zostało wypłacone ostatecznemu odbiorcy.

5. Komisja centralizuje publiczne portale państw członkowskich i publikuje dane, o których mowa w ust. 1, w tabeli wyników w zakresie odbudowy i zwiększania odporności, o której mowa w art. 30.”;

11) w art. 26 ust. 1 dodaje się literę w brzmieniu:

„h) postępy we wdrażaniu reform i inwestycji ujętych w rozdziałach REPowerEU.”;

12) art. 29 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Komisja monitoruje wdrażanie Instrumentu i mierzy osiągnięcie celów określonych w art. 4, w tym wdrażanie reform i inwestycji ujętych w rozdziałach REPowerEU oraz ich wkład w realizację celów określonych w art. 21c ust. 3. Monitorowanie wdrażania jest ukierunkowane i proporcjonalne do działań prowadzonych w ramach Instrumentu.”;

13) art. 30 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Tablica wyników przedstawia również postępy w realizacji planów odbudowy i zwiększania odporności w odniesieniu do wspólnych wskaźników, o których mowa w art. 29 ust. 4. Obejmuje ona również postępy w realizacji działań ujętych w rozdziałach REPowerEU i ich wkład w realizację celów określonych w art. 21c ust. 3 oraz przedstawia informacje na temat ograniczenia przywozu do Unii paliw kopalnych oraz dywersyfikacji dostaw energii.”;

14) art. 31 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 3 wprowadza się następujące zmiany:

(i) (nie dotyczy wersji polskiej);

(ii) dodaje się litery w brzmieniu:

„d) przegląd działań mających wymiar lub skutek transgraniczny lub wielokrajowy, zawartych we wszystkich rozdziałach REPowerEU, ich łączne szacunkowe koszty oraz informację o tym, czy całkowite koszty tych działań stanowią co najmniej 30 % łącznych szacunkowych kosztów działań uwzględnionych we wszystkich rozdziałach REPowerEU;

e) liczbę działań wchodzących w zakres art. 21c ust. 3 lit. a), uwzględnionych we wszystkich rozdziałach REPowerEU, i ich łączne szacunkowe koszty;

f) postępy we wdrażaniu reform i inwestycji uwzględnionych w rozdziale REPowerEU, w specjalnej sekcji zawierającej wnioski wyciągnięte z analizy dostępnych danych dotyczących ostatecznych odbiorców oraz przykłady najlepszych praktyk.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3a. Informacje, o których mowa w ust. 3 lit. d) i e), uwzględnia się wyłącznie w sprawozdaniu rocznym po zatwierdzeniu oceny wszystkich planów odbudowy i zwiększania odporności zawierających rozdział REPowerEU.”;

15) art. 32 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Sprawozdanie z oceny zawiera w szczególności ocenę stopnia osiągnięcia celów, efektywności wykorzystania zasobów oraz europejskiej wartości dodanej. Ocenia się w nim również dalszą adekwatność wszystkich celów i działań, a także wdrażanie rozdziałów REPowerEU i ich wkład w realizację celów określonych w art. 21c ust. 3.”;

16) tekst załącznika I do niniejszego rozporządzenia dodaje się jako załącznik IVa;

17) w załączniku V wprowadza się zmiany określone w załączniku II do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 1303/2013

W rozporządzeniu (UE) nr 1303/2013 dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 25b

Nadzwyczajne środki dotyczące wykorzystania funduszy w celu wspierania MŚP szczególnie dotkniętych wzrostem cen energii, gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji i mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy oraz równoważnych mechanizmów

1. Jako środek nadzwyczajny absolutnie niezbędny do zaradzenia kryzysowi energetycznemu wynikającemu ze skutków rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, EFRR może wspierać finansowanie kapitału obrotowego w formie dotacji dla MŚP szczególnie dotkniętych wzrostem cen energii w ramach priorytetu inwestycyjnego, o którym mowa w art. 5 ust. 3 lit. d) rozporządzenia (UE) nr 1301/2013. MŚP szczególnie dotknięte wzrostem cen energii kwalifikują się do otrzymania pomocy na pokrycie dodatkowych kosztów wynikających z wyjątkowo dużych podwyżek cen gazu ziemnego i energii elektrycznej na mocy tymczasowych ram kryzysowych dotyczących środków pomocy państwa.

Jako dalszy środek nadzwyczajny absolutnie niezbędny do zaradzenia kryzysowi energetycznemu wynikającemu ze skutków rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, EFS może wspierać gospodarstwa domowe znajdujące się w trudnej sytuacji, aby pomóc im w pokryciu kosztów zużycia energii, nawet w przypadku braku odpowiednich aktywnych instrumentów w ramach priorytetu inwestycyjnego, o którym mowa w art. 3 ust. 1 lit. b) ppkt (iv) rozporządzenia (UE) nr 1301/2013.

2. Operacje mające na celu udzielenie wsparcia, o którym mowa w ust. 1, mogą być finansowane z EFRR lub z EFS na podstawie przepisów mających zastosowanie do drugiego z funduszy. Ponadto jeżeli takie operacje przyczyniają się do realizacji jednego z priorytetów inwestycyjnych, o których mowa w ust. 1, mogą być one finansowane z Funduszu Spójności na podstawie przepisów mających zastosowanie do EFRR lub EFS. Ponadto EFRR i Fundusz Spójności mogą również finansować dostęp do rynku pracy poprzez utrzymanie miejsc pracy pracowników i osób samozatrudnionych dzięki mechanizmom zmniejszonego wymiaru czasu pracy i równoważnym mechanizmom, na podstawie przepisów mających zastosowanie do EFS w ramach priorytetu inwestycyjnego, o którym mowa w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (v) rozporządzenia (UE) nr 1304/2013.

3. Operacje mające na celu udzielenie wsparcia, o którym mowa w ust. 1 i 2, są programowane wyłącznie w ramach nowej specjalnej osi priorytetowej. Ta specjalna oś priorytetowa może obejmować finansowanie z EFRR i EFS z różnych kategorii regionów i z Funduszu Spójności. Wsparcie zapewniane z zasobów REACT-EU w rozumieniu art. 92a jest programowane w ramach odrębnej specjalnej osi priorytetowej przyczyniającej się do realizacji priorytetu inwestycyjnego, o którym mowa w art. 92b ust. 9 akapit trzeci.

Kwoty przydzielone na specjalne osie priorytetowe, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, nie mogą przekraczać 10 % całkowitych zasobów EFRR, EFS i Funduszu Spójności, w tym zasobów REACT-EU w ramach celu »Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia«, przydzielonych danemu państwu członkowskiemu na okres programowania 2014–2020, jak określono w odpowiednich aktach wykonawczych Komisji. Na zasadzie odstępstwa od art. 120 ust. 3 akapit pierwszy i drugi, do specjalnej osi priorytetowej lub specjalnych osi priorytetowych stosuje się stopę współfinansowania w wysokości 100 %.

4. Wnioski o zmianę istniejącego programu operacyjnego składane przez państwo członkowskie mające na celu wprowadzenie specjalnej osi priorytetowej lub specjalnych osi priorytetowych, o których mowa w ust. 3, muszą być należycie uzasadnione i zostać przedstawione wraz ze zmienionym programem. W opisie osi priorytetowej lub osi priorytetowych w zmienionym programie operacyjnym nie są wymagane elementy wymienione w art. 96 ust. 2 lit. b) ppkt (v) i (vii).

5. Na zasadzie odstępstwa od art. 65 ust. 9 wydatki na operacje wspierające finansowanie kapitału obrotowego w formie dotacji na rzecz MŚP szczególnie dotkniętych wzrostem cen energii, wydatki na operacje wspierające gospodarstwa domowe znajdujące się w trudnej sytuacji, aby pomóc im w pokryciu kosztów zużycia energii, oraz na mechanizmy zmniejszonego wymiaru czasu pracy i równoważne mechanizmy, są kwalifikowalne od dnia 1 lutego 2022 r. Art. 65 ust. 6 nie stosuje się do takich operacji i mechanizmów.

6. Na zasadzie odstępstwa od art. 125 ust. 3 lit. b), przed zatwierdzeniem zmienionego programu, do wsparcia z EFRR, EFS lub Funduszu Spójności mogą zostać wybrane operacje wspierające finansowanie kapitału obrotowego w formie dotacji na rzecz MŚP szczególnie dotkniętych wzrostem cen energii, operacje wspierające gospodarstwa domowe znajdujące się w trudnej sytuacji, aby pomóc im w pokryciu kosztów zużycia energii, oraz operacje wspierające mechanizmy zmniejszonego wymiaru czasu pracy i równoważne mechanizmy.

7. W przypadku gdy operacje wspierające finansowanie kapitału obrotowego w formie dotacji na rzecz MŚP szczególnie dotkniętych wzrostem cen energii są wdrażane poza obszarem objętym programem, ale w danym państwie członkowskim, stosuje się wyłącznie art. 70 ust. 2 akapit pierwszy lit. d). Na zasadzie odstępstwa od art. 70 ust. 4 do finansowanych z EFS operacji wspierających gospodarstwa domowe znajdujące się w trudnej sytuacji, aby pomóc im w pokryciu kosztów zużycia energii, oraz do operacji wspierających mechanizmy zmniejszonego wymiaru czasu pracy i równoważne mechanizmy, wdrażanych poza obszarem objętym programem, ale w danym państwie członkowskim, stosuje się również art. 70 ust. 2 akapit pierwszy lit. d).

8. Łączna kwota płatności dokonywanych przez Komisję na rzecz państw członkowskich z EFRR, EFS i Funduszu Spójności, z wyłączeniem zasobów REACT-EU, na rzecz specjalnych priorytetów, o których mowa w ust. 3, nie może przekroczyć 5 000 000 000 EUR w 2023 r. Kwoty są wypłacane z zastrzeżeniem dostępności środków finansowych w ramach paupów wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020.

9. Niniejszego artykułu niestosuje się do programów EWT.”.

Artykuł 3

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2021/1060

W rozporządzeniu (UE) 2021/1060 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 22 ust. 3 lit. g) ppkt (i) otrzymuje brzmienie:

„(i) tabelę określającą łączne alokacje finansowe dla każdego z Funduszy i, w stosownych przypadkach, dla każdej kategorii regionu w odniesieniu do całego okresu programowania i w podziale na poszczególne lata, w tym wszelkie kwoty przesunięte na podstawie art. 26 lub 27, oraz wnioski danego państwa członkowskiego dotyczące działań wspierających przyczyniających się do realizacji celów określonych w art. 21c ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 (*);

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17).”;

2) w art. 24 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„8. W przypadku programów wspieranych z EFRR, EFS+ lub Funduszu Spójności państwo członkowskie może przedłożyć wniosek o zmianę programu, zgodnie z niniejszym artykułem, zwracając się o włączenie do programu środków przyczyniających się do realizacji celów określonych w art. 21c ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241, jeżeli takie wsparcie przyczynia się do realizacji celów szczegółowych danego Funduszu określonych w rozporządzeniach dotyczących poszczególnych Funduszy. Kwoty, o które wnioskuje się na takie środki, są programowane w ramach danego celu szczegółowego zgodnie z rozporządzeniami dotyczącymi poszczególnych Funduszy i ujmowane w priorytecie. Kwoty te nie mogą przekraczać w sumie limitu 7,5 % początkowej alokacji krajowej każdego Funduszu.”;

3) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 26a

Wsparcie celów określonych w art. 21c ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241

1. Państwa członkowskie przedkładające Komisji, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/241, plany odbudowy i zwiększania odporności zawierające rozdział REPowerEU mogą wnioskować o to, by w drodze zmiany programu na podstawie art. 24 niniejszego rozporządzenia maksymalnie 7,5 % ich początkowej alokacji krajowej w ramach EFRR, EFS+ i Funduszu Spójności zostało włączone do priorytetów przyczyniających się do realizacji celów określonych w art. 21c ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241, pod warunkiem że takie wsparcie przyczynia się do realizacji celów szczegółowych danego Funduszu, które określono w rozporządzeniach dotyczących poszczególnych Funduszy. Możliwość złożenia takiego wniosku nie wpływa na możliwość przesunięcia zasobów przewidzianą w art. 26 niniejszego rozporządzenia.

2. Zasoby, o które wnioskuje państwa członkowskie na podstawie niniejszego artykułu, są wdrażane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i rozporządzeniami dotyczącymi poszczególnych Funduszy.
  3. W stosownych przypadkach we wnioskach o zmianę programu określa się łączną kwotę zasobów przyczyniających się do realizacji celów określonych w art. 21c ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241 dla każdego roku w podziale na Fundusze i kategorie regionu.”;
- 4) w załączniku V wprowadza się zmiany określone w załączniku III do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 4

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2021/1755

W rozporządzeniu (UE) nr 2021/1755 dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 4a

Przesunięcie środków do Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności

1. Do dnia 1 marca 2023 r. państwa członkowskie mogą przedłożyć Komisji uzasadniony wniosek o przesunięcie do Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 (*) całości lub części kwot alokacji tymczasowej określonych w akcie wykonawczym Komisji, o którym mowa w art. 4 ust. 5. Jeżeli wniosek o przesunięcie środków zostanie zatwierdzony, Komisja zmienia taki akt wykonawczy, aby odzwierciedlić korektę kwot w następstwie przesunięć.
2. W przypadku gdy przesunięcie ma wpływ na raty już wypłacone lub które mają zostać wypłacone jako płatności zaliczkowe, Komisja odpowiednio zmienia akt wykonawczy, o którym mowa w art. 9 ust. 1, w odniesieniu do danego państwa członkowskiego. W stosownych przypadkach, zgodnie z rozporządzeniem finansowym, Komisja odzyskuje całość lub część rat na lata 2021 i 2022 wypłaconych temu państwu członkowskiemu w ramach płatności zaliczkowych. W takim przypadku odzyskane kwoty przekazuje się do Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności do wykorzystania wyłącznie przez dane państwo członkowskie.
3. W przypadku gdy państwo członkowskie postanowi przesunąć całość lub część swojej alokacji tymczasowej do Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności zgodnie z niniejszym artykułem, kwoty, które mają zostać wydane na cele określone w art. 4 ust. 4 akapit pierwszy, zostają proporcjonalnie zmniejszone.
4. W przypadku gdy państwo członkowskie postanowi przenieść całość swojej alokacji tymczasowej do Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, art. 10 ust. 1 nie stosuje się.
5. Do kwot przesuniętych do Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności nie stosuje się art. 10 ust. 2.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17).”.

Artykuł 5

Zmiany w dyrektywie 2003/87/WE

W dyrektywie 2003/87/WE dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 10e

Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności

1. Jako środek nadzwyczajny i jednorazowy, do dnia 31 sierpnia 2026 r. uprawnienia sprzedawane na aukcji na podstawie ust. 2 i 3 niniejszego artykułu są sprzedawane na aukcji do chwili, gdy całkowita kwota dochodów uzyskanych z takiej sprzedaży na aukcji wyniesie 20 mld EUR. Dochody te udostępnia się na potrzeby Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 (*) i wdraża zgodnie z przepisami tego rozporządzenia.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 10a ust. 8 do dnia 31 sierpnia 2026 r. część uprawnień, o których mowa w tym ustępie, jest sprzedawana na aukcji z zamiarem wsparcia celów określonych w art. 21c ust. 3 lit b)–f) rozporządzenia (UE) 2021/241, do czasu, gdy kwota dochodów uzyskanych z takiej sprzedaży na aukcji osiągnie 12 mld EUR.
3. Do dnia 31 sierpnia 2026 r. pewna liczba uprawnień z ich kwoty, która w przeciwnym razie zostałaby sprzedana na aukcji w okresie od dnia 1 stycznia 2027 r. do dnia 31 grudnia 2030 r. przez państwa członkowskie na podstawie art. 10 ust. 2 lit. a), jest sprzedawana na aukcji, aby wspierać cele określone w art. 21c ust. 3 lit b)–f) rozporządzenia (UE) 2021/241, dopóki kwota dochodów uzyskanych z takiej sprzedaży na aukcji nie osiągnie 8 mld EUR. Uprawnienia te muszą być co do zasady sprzedawane na aukcji w równych rocznych wolumenach w danym okresie.
4. Na zasadzie odstępstwa od art. 1 ust. 5a decyzji (UE) 2015/1814 do dnia 31 grudnia 2030 r. 27 mln nieprzydzielonych uprawnień w rezerwie stabilności rynkowej z całkowitej kwoty, która w przeciwnym razie zostałaby unieważniona w tym okresie, wykorzystuje się do wspierania innowacji, o których mowa w art. 10a ust. 8 akapit pierwszy niniejszej dyrektywy.
5. Komisja zapewnia, aby uprawnienia, które mają zostać sprzedane na aukcji na podstawie ust. 2 i 3, w tym, w stosownych przypadkach, z przeznaczeniem na płatności zaliczkowe dokonywane zgodnie z art. 21d rozporządzenia (UE) 2021/241, były sprzedawane na aukcji zgodnie z zasadami i warunkami określonymi w art. 10 ust. 4 niniejszej dyrektywy oraz zgodnie z art. 24 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1031/2010 (**), aby zapewnić funduszowi innowacyjnemu odpowiednie zasoby w okresie od 2023 r. do 2026 r. Okres sprzedaży na aukcji, o którym mowa w niniejszym artykule, jest rewidowany rok po jego rozpoczęciu pod kątem wpływu sprzedaży na aukcji przewidzianej w niniejszym artykule na rynek uprawnień do emisji dwutlenku węgla i opłatę emisyjną.
6. EBI jest prowadzącym aukcje w odniesieniu do uprawnień, które na podstawie niniejszego artykułu mają być sprzedane na aukcji na platformie aukcyjnej wyznaczonej na podstawie art. 26 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1031/2010, i przekazuje Komisji dochody z tej sprzedaży na aukcji.
7. Dochody ze sprzedaży na aukcji uprawnień stanowią zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. 21 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 (***)

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17).

(**) Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1031/2010 z dnia 12 listopada 2010 r. w sprawie harmonogramu, kwestii administracyjnych oraz pozostałych aspektów sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych na mocy dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii (Dz.U. L 302 z 18.11.2010, s. 1).

(***) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).”

Artykuł 6

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 27 lutego 2023 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca
R. METSOLA

W imieniu Rady
Przewodnicząca
J. ROSWALL

ZAŁĄCZNIK I

W rozporządzenia (UE) 2021/241 dodaje się załącznik w brzmieniu:

„ZAŁĄCZNIK IVa

Niniejszy załącznik określa metodykę obliczania odsetka alokacji z zasobów mających formę dodatkowego bezzwrotnego wsparcia finansowego w ramach Instrumentu, o których mowa w art. 21a ust. 1, dostępnego dla każdego państwa członkowskiego. Metodyka ta uwzględnia, w odniesieniu do każdego państwa członkowskiego:

- liczbę ludności,
- odwrotność PKB na mieszkańca,
- deflator cen nakładów brutto na środki trwałe,
- udział paliw kopalnych w krajowym zużyciu energii brutto.

Aby uniknąć nadmiernej koncentracji zasobów:

- odwrotność PKB na mieszkańca ograniczona jest do maksymalnie 160 % unijnej średniej ważonej;
- odwrotność PKB na mieszkańca jest ograniczona do maksymalnie 55 % unijnej średniej ważonej, jeżeli PKB na mieszkańca danego państwa członkowskiego przekracza 130 % średniej UE-27;
- minimalny odsetek alokacji ustala się na poziomie 0,15 %;
- maksymalny odsetek alokacji ustala się na poziomie 13,80 %.

Klucz alokacji zastosowany do kwoty, o której mowa w art. 21a ust. 1, ρ_i definiuje się w następujący sposób:

$$\rho_i = \begin{cases} 0,0015 & \omega_i \leq 0,0015 \\ 0,138 & \omega_i \geq 0,138 \\ \omega_i - \frac{\omega_i}{\sum_i^{27-z-q} \omega_i} \left[\sum_{i=1}^z (0,0015 - \omega_i) - \sum_{i=1}^q (\omega_i - 0,138) \right] & 0,0015 < \omega_i < 0,138 \end{cases}$$

gdzie państwa członkowskie i–z są państwami członkowskimi korzystającymi z minimalnego odsetka alokacji, a państwa członkowskie i–q są państwami członkowskimi korzystającymi z maksymalnego odsetka alokacji.

$$\text{gdzie } \omega_i = \frac{\tau_i + \mu_i + \psi_i}{3}$$

$$\text{gdzie } \tau_i = \frac{\sigma_{i,2021}}{\sum_{i=1}^{27} \sigma_{i,2021}} \text{ oraz } \mu_i = \frac{\sigma_{i,2021} \times \frac{\text{FFGIC}_{i,2020}}{\text{FFGIC}_{\text{EU},2020}}}{\sum_{i=1}^{27} \sigma_{i,2021} \times \frac{\text{FFGIC}_{i,2020}}{\text{FFGIC}_{\text{EU},2020}}} \text{ oraz } \psi_i = \frac{\sigma_{i,2021} \times \frac{\text{GFCF}_{i,2022\text{Q}2}/2021\text{Q}2}{\text{GFCF}_{\text{EU},2022\text{Q}2}/2021\text{Q}2}}{\sum_{i=1}^{27} \sigma_{i,2021} \times \frac{\text{GFCF}_{i,2022\text{Q}2}/2021\text{Q}2}{\text{GFCF}_{\text{EU},2022\text{Q}2}/2021\text{Q}2}},$$

$$\text{gdzie } \sigma_{i,2021} = \frac{\text{pop}_{i,2021}}{\text{pop}_{\text{EU},2021}} \times \min \left\{ \frac{\text{GDP}_{\text{EU},2021}^{\text{PC}}}{\text{GDP}_{i,2021}^{\text{PC}}}; 1, 6 \right\} \text{ dla państw członkowskich } i, \text{ których } \frac{\text{GDP}_{i,2021}^{\text{PC}}}{\text{GDP}_{\text{EU},2021}^{\text{PC}}} \leq 1, 3 \text{ oraz}$$

$$\sigma_{i,2021} = \frac{\text{pop}_{i,2021}}{\text{pop}_{\text{EU},2021}} \times \min \left\{ \frac{\text{GDP}_{\text{EU},2021}^{\text{PC}}}{\text{GDP}_{i,2021}^{\text{PC}}}; 0,55 \right\} \text{ dla państw członkowskich } i, \text{ których } \frac{\text{GDP}_{i,2021}^{\text{PC}}}{\text{GDP}_{\text{EU},2021}^{\text{PC}}} \geq 1,3$$

Definicje (¹):

- $\text{pop}_{i,2021}$ oznacza całkowitą liczbę ludności państwa członkowskiego i w 2021 r.;
- $\text{pop}_{\text{EU},2021}$ oznacza całkowitą liczbę ludności państw członkowskich UE–27 w 2021 r.;

$\text{GDP}_{\text{EU},2021}^{\text{PC}}$ oznacza średnią ważoną nominalnego PKB na mieszkańca państw członkowskich UE–27 w 2021 r.;

$\text{GDP}_{i,2021}^{\text{PC}}$ oznacza nominalny PKB na mieszkańca państwa członkowskiego i w 2021 r.;

- $\text{FFGIC}_{i,2020}$ oznacza udział paliw kopalnych w krajowym zużyciu energii brutto państwa członkowskiego i w 2020 r.;
- $\text{FFGIC}_{\text{EU},2020}$ oznacza średnią ważoną udziału paliw kopalnych w krajowym zużyciu energii brutto państw członkowskich UE–27 w 2020 r.;

$\text{GFCF}_{i,2022\text{Q}2/2021\text{Q}2}$ oznacza stosunek wskaźnika cen nakładów brutto na środki trwałe w drugim kwartale 2022 r. (deflator cen, 2015=100, waluta krajowa, dane wyrównane sezonowo i kalendarzowo) państwa członkowskiego i do wskaźnika cen nakładów brutto na środki trwałe w drugim kwartale 2021 r. (deflator cen, 2015=100, waluta krajowa, dane wyrównane sezonowo i kalendarzowo) państwa członkowskiego i ;

$\text{GFCF}_{\text{EU},2022\text{Q}2/2021\text{Q}2}$ oznacza stosunek wskaźnika cen nakładów brutto na środki trwałe w drugim kwartale 2022 r. (deflator cen, 2015=100, waluta krajowa, dane wyrównane sezonowo i kalendarzowo) UE-27 łącznie do wskaźnika cen nakładów brutto na środki trwałe w drugim kwartale 2021 r. (deflator cen, 2015=100, waluta krajowa, dane wyrównane sezonowo i kalendarzowo) UE-27 łącznie.

W wyniku zastosowania tej metodyki do kwoty, o której mowa w art. 21a ust. 1., uzyskuje się następujące odsetki i kwoty dla każdego państwa członkowskiego:

Państwo członkowskie	Odsetek wyrażony jako procent całości	Kwota (w tys. EUR, w cenach bieżących)
Belgia	1,41 %	282 139
Bułgaria	2,40 %	480 047
Czechy	3,41 %	681 565
Dania	0,65 %	130 911
Niemcy	10,45 %	2 089 555
Estonia	0,42 %	83 423
Irlandia	0,45 %	89 598
Grecja	3,85 %	769 222
Hiszpania	12,93 %	2 586 147
Francja	11,60 %	2 320 955
Chorwacja	1,35 %	269 441
Włochy	13,80 %	2 760 000
Cypr	0,26 %	52 487
Łotwa	0,62 %	123 983
Litwa	0,97 %	194 020

(¹) Wszystkie dane zawarte w niniejszym rozporządzeniu pochodzą z Eurostatu. 20 września 2022 r. to data graniczna dla danych historycznych wykorzystywanych do stosowania klucza przydziału w niniejszym załączniku. Paliwa kopalne obejmują stałe paliwa kopalne, gazy przemysłowe, torf i produkty torfowe, łupek bitumiczny i piaski bitumiczne, produkty ropopochodne (z wyłączeniem części biopaliwa), gaz ziemny i odpady nieodnawialne.

Państwo członkowskie	Odsetek wyrażony jako procent całości	Kwota (w tys. EUR, w cenach bieżących)
Luksemburg	0,15 %	30 000
Węgry	3,51 %	701 565
Malta	0,15 %	30 000
Niderlandy	2,28 %	455 042
Austria	1,05 %	210 620
Polska	13,80 %	2 760 000
Portugalia	3,52 %	704 420
Rumunia	7,00 %	1 399 326
Słowenia	0,58 %	116 910
Słowacja	1,83 %	366 959
Finlandia	0,56 %	112 936
Szwecja	0,99 %	198 727
UE-27	100,00 %	20000000"

ZAŁĄCZNIK II

W załączniku V do rozporządzenia (UE) 2021/241 wprowadza się następujące zmiany:

1) w sekcji 2 pkt 2.5 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„2.5. Plan odbudowy i zwiększania odporności zawiera działania, które skutecznie przyczyniają się do zielonej transformacji, w tym do różnorodności biologicznej, lub do sprostania związanym z tym wyzwaniom, które odpowiadają kwocie wynoszącej co najmniej 37 % łącznej alokacji w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności, a takie działania uwzględnione w rozdziale REPowerEU odpowiadają kwocie stanowiącej co najmniej 37 % łącznych szacunkowych kosztów działań uwzględnionych w rozdziale REPowerEU, w oparciu o metodykę monitorowania wydatków na cele związane z klimatem określoną w załączniku VI; metodyka ta jest stosowana odpowiednio do działań, których nie można bezpośrednio przypisać do obszarów interwencji wymienionych w załączniku VI; współczynniki wsparcia celów klimatycznych można zwiększyć, pod warunkiem uzyskania zgody Komisji, do całkowitej kwoty 3 % alokacji w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności na poszczególne inwestycje, aby uwzględnić towarzyszące im reformy, które w wiarygodny sposób zwiększają ich wpływ na cele klimatyczne.”;

2) w sekcji 2 dodaje się punkty w brzmieniu:

„2.12. Działania, o których mowa w art. 21c, mają skutecznie przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego, dywersyfikacji dostaw energii w Unii, zwiększania wykorzystania energii odnawialnej i zwiększania efektywności energetycznej oraz zdolności do magazynowania energii lub do niezbędnego zmniejszenia zależności od paliw kopalnych przed 2030 r.

Dokonując oceny działań, o których mowa w art. 21c, pod kątem tego kryterium, Komisja bierze pod uwagę szczególne wyzwania i dodatkowe finansowanie w ramach Instrumentu, z którego może korzystać dane państwo członkowskie. Komisja uwzględnia także następujące elementy:

Zakres zastosowania

— realizacja planowanych działań ma skutecznie przyczynić się do poprawy infrastruktury i instalacji energetycznych w celu zaspokojenia najpilniejszych potrzeb w zakresie bezpieczeństwa dostaw gazu ziemnego, w tym skroplonego gazu ziemnego, lub ropy naftowej – w przypadkach, do których ma zastosowanie odstępstwo ustanowione w art. 21c ust. 3 lit. a) – w szczególności aby umożliwić dywersyfikację dostaw w interesie całej Unii;

lub

— realizacja planowanych działań ma skutecznie przyczynić się do zwiększenia efektywności energetycznej budynków i krytycznej infrastruktury energetycznej, obniżenia emisyjności przemysłu, zwiększenia produkcji i wykorzystania zrównoważonego biometanu i zielonego lub pochodzącego ze źródeł niekopalnych wodoru oraz zwiększenia udziału i przyspieszenia wprowadzania energii ze źródeł odnawialnych;

lub

— realizacja planowanych działań ma skutecznie przyczynić się do przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu, oraz, w stosownych przypadkach, do nadania odpowiedniego priorytetu potrzebom osób dotkniętych ubóstwem energetycznym, a także zmniejszeniu podatności na zagrożenia w nadchodzących sezonach zimowych;

lub

— realizacja planowanych działań ma skutecznie przyczynić się do stworzenia zachęt do zmniejszania zapotrzebowania na energię;

lub

— realizacja planowanych działań ma skutecznie przyczynić się do łagodzenia problemu wewnętrznych i transgranicznych wąskich gardeł w zakresie przesyłu i dystrybucji energii, wspierania magazynowania energii elektrycznej i przyspieszenia integracji odnawialnych źródeł energii oraz wspierania bezemisyjnego transportu i jego infrastruktury, w tym kolei;

lub

— realizacja planowanych działań ma skutecznie przyczynić się do wspierania celów określonych w art. 21c ust. 3. lit. a)–e) poprzez szybsze przekwalifikowywanie siły roboczej ukierunkowane na umiejętności ekologiczne i związane z nimi umiejętności cyfrowe oraz wspieranie łańcuchów wartości w zakresie krytycznych surowców i technologii związanych z zieloną transformacją;

oraz

- planowane działania są spójne z wysiłkami danego państwa członkowskiego służącymi realizacji celów określonych w art. 21c ust. 3, z uwzględnieniem działań zawartych w przyjętej już decyzji wykonawczej Rady oraz w innych finansowanych ze środków krajowych i finansowanych przez Unię działań uzupełniających lub towarzyszących, służących realizacji celów określonych w art. 21c ust. 3.

Rating

A – w dużym stopniu

B – w umiarkowanym stopniu

C – w niewielkim stopniu

2.13. Działania, o których mowa w art. 21c, mają mieć wymiar lub skutek transgraniczny lub wielokrajowy.

Dokonując oceny pod kątem tego kryterium, Komisja bierze pod uwagę następujące elementy:

Zakres zastosowania

- realizacja planowanych działań na poziomie krajowym ma się przyczynić do zabezpieczenia dostaw energii w Unii postrzeganej jako całość, w tym poprzez podjęcie wyzwań wskazanych w najnowszej ocenie potrzeb przeprowadzonej przez Komisję, zgodnie z celami określonymi w art. 21c ust. 3, z uwzględnieniem wkładu finansowego, z którego może skorzystać dane państwo członkowskie, i położenia geograficznego tego państwa członkowskiego;

lub

- realizacja planowanych działań ma przyczynić się do zmniejszenia zależności od paliw kopalnych i zmniejszenia zapotrzebowania na energię.

Rating

A – w dużym stopniu

B – w umiarkowanym stopniu

C – w niewielkim stopniu”;

3) w sekcji 3 wprowadza się następujące zmiany:

- a) tiret „– A dla kryteriów 2.2, 2.3, 2.5 i 2.6” otrzymuje brzmienie „– A dla kryteriów 2.2, 2.3, 2.5, 2.6 i 2.12”;
- b) tiret „– brak wyniku A dla kryteriów 2.2, 2.3, 2.5 i 2.6” otrzymuje brzmienie „– brak wyniku A dla kryteriów 2.2, 2.3, 2.5, 2.6 i 2.12”.

—

